

Аллоҳга ҳақиқий тақво ила тақво қилинг | Тазкия дарси (256-дарс)

19:00 / 19.11.2023 991

Тоат маъносидаги оятлар.

Аллоҳ таоло шундай деб марҳамат қиласди:

وَأَنْتُمْ إِلَّا تَعْبُونَ وَلَا تُقْبَلُهُ حَقَّ اللَّهِ أَتَقُوا مَا مَنَّا اللَّذِينَ يَكْأَبِحُّهُ

«Эй иймон келтирғанлар! Аллоҳга ҳақиқий тақво ила тақво қилинг ва мусулмон бўлган ҳолингиздагина ўлинг» (Оли Имрон сураси, 102-оят).

Машхур саҳобий Абдуллоҳ ибн Масъуд розияллоҳу анҳу ҳақиқий тақвони «Аллоҳга итоат этиб, исён этмаслик, Уни эслаш ва унумаслик, Унга доимо шукр қилиб, куфр кетмаслик», деб таърифлаганлар. Демак, ким Аллоҳ таолонинг

«Эй иймон келтирганлар! Аллоҳга ҳақиқий тақво ила тақво қилинг», деган амрига амал этишни ирода қилса, юқоридаги ривоятдаги маъноларни ўзида мужассам қилмоғи лозим бўлади.

Тақво ҳақида Аллоҳ таоло яна бундай деб марҳамат қилади:

وَالْعُدُونَ بِالْإِثْمِ تَنْجَوُ فَلَا تَنْجَحُوكُمْ إِذَا أَمْنُوا الَّذِينَ يَتَأْيِهَا

إِلَيْهِ الَّذِي أَللَّهُ وَاتَّقُوا وَالثَّقَوَى بِالْبَرِّ وَتَنْجَوُ الرَّسُولُ وَمَعْصِيَتِ

۹
تَحْشِرُونَ

«Эй иймон келтирганлар! Қачон махфий суҳбат қилсангиз, гуноҳ, душманчилик ва Расулга осий бўлиш хусусида махфий суҳбат қилмангиз. Яхшилик ва тақво хусусида махфий суҳбат қилингиз. Ҳузурига тўпланадиганингиз Аллоҳга тақво қилингиз» (Мужодала сураси, 9-оят).

Бу ояти каримадаги **«тақво»**дан мурод ҳам тоатдир.

Ибодат маъносидаги ояtlар.

Аллоҳ таоло шундай деб марҳамат қилади:

بِعَهْدِي وَأَوْفُوا عَلَيْكُمْ أَنْعَمْتُ الَّتِي نِعْمَتِي أَذْكُرُوا إِسْرَئِيلَ يَبْنَى

أَنْزَلْتُ بِمَا وَاءَ اِمْنُوا ﴿٤٠﴾ فَارْهَبُونِ وَإِيَّى بِعَهْدِكُمْ أُوفِ

ثَنَّا بِإِيمَانِي تَشَرُّفًا وَلَا كَافِرٌ أَوَّلَ تَكُونُوا وَلَا مَعَكُمْ لِمَا مُصَدِّقًا

﴿٤١﴾ فَاتَّقُونِ وَإِيَّى قَلِيلًا

«Эй Бану Исроил, сизга инъом этган неъматларимни эсланг ва Менинг аҳдимга вафо қилинг, Мен ҳам сизнинг аҳдингизга вафо қилурман. Ва Мендангина қўрқинг. Ва Мен сиздаги нарсани тасдиқловчи қилиб нозил қилган нарсага иймон келтиринг. Унга биринчи куфр келтирувчи бўлманг ва оятларимни озгина баҳога сотманг. Ва Менгагина тақво қилинг» (Бақара сураси, 40-41-оятлар).

Аллоҳ таоло оятнинг охирида:

«...ва Менгагина тақво қилинг», демоқда.

Бунинг маъноси «Менгагина ибодат қилинг», деганидир.

Тақвонинг тоат-ибодат экани Аллоҳ таолонинг қуйидаги ояти карималарида яна ҳам аниқ қилиб баён этилган:

يُشْرِكُونَ عَمَّا وَتَعْلَمَ سُبْحَانَهُ، تَسْتَعِجِلُوهُ فَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ أَمْرُ أَنَّ

١ آنِ عِبَادِهِ مِنْ يَشَاءُ مَنْ عَلَىٰ أَمْرِهِ مِنْ بِالرُّوحِ الْمَلَائِكَةَ يُنَزِّلُ

٢ فَاتَّقُونَ أَنَّا إِلَّا إِلَهٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، أَنذِرُوا

«Аллоҳнинг амри келди. Бас, унга ошиқмай қўяқолинг. У Зот улар ширк келтираётган нарсалардан пок ва олийдир. У Зот Ўз амри ила фаришталарни руҳ (ваҳий) билан бандаларидан Ўзи хоҳлаганларига: «Огоҳлантиринглар. Албатта, Мендан ўзга илоҳ йўқ. Бас, Менга тақво қилинглар», деб нозил қилур» (Наҳл сураси, 1-2-оят).

Яъни Аллоҳ таоло бандалари орасидан танлаган набийларига фаришталарни ваҳий билан туширади. Шу орқали уларга: «Одамларни огоҳлантиринглар, уларга Мендан ўзга илоҳ йўқ эканини айтинглар ва Менга тақво, яъни ибодат қилинглар», деб айтади. Зотан, ҳар бир набийни юборишдан мақсад ҳам шу ўзи.

Тавҳид ва иймон маъносидаги оятлар.

«Тақво» сўзи баъзи бир оятларда тавҳидни, иймонни англатади. Бу ҳақда Аллоҳ таоло шундай деб марҳамат қиласиди:

السَّمَوَاتِ فَاطِرُ الْأَحَادِيثِ تَأْوِيلٌ مِنْ وَعْلَمْتَنِي الْمُلْكٌ مِنَ

وَالْآخِرَةِ الْدُّنْيَا فِي وَلِيٍّ أَنْتَ وَالْأَرْضِ

«Сен: «Етти осмоннинг Робби ким? Улуғ Аршнинг Робби ким?» деб айт. Улар: «Аллоҳникидир», дерлар. Сен: «Наҳотки, қўрқмасангиз?!» деб айт» (Муъминун сураси, 86-87-оятлар).

Эй мушриклар, етти осмон ва улуғ Арш Аллоҳники эканини билар экансизлар, нима учун У Зотга иймон келтирмайсизлар?

Аллоҳ таолонинг шунчалик қудратга эга эканини кўриб-билиб туриб, Унга куфр келтирасиз-а?! Наҳотки, У Зотнинг азобидан қўрқмасангиз-а!?

Бошқа бир ояти каримада Аллоҳ таоло яна бундай деб марҳамат қиласи:

۱۰۵ ﴿الْمُرْسِلِينَ نُوحُ قَوْمٌ كَذَّبُتْ أَنَّا نُوحًا أَخْوَهُ هُمْ قَالَ إِذْ نَقُونَ أَلَا نُوحٌ أَخْوَهُ هُمْ قَوْمٌ كَذَّبُتْ﴾

۱۰۶

«Нуҳ қавми расулларни ёлғончига чиқарди. Ўшандага уларга биродарлари Нуҳ деди: «Қўрқмайсизми?!» (Шуаро сураси, 105-106-оятлар).

Яъни, эй қавмим, нимага буту санамларга ибодат қилмоқдасиз? Аллоҳ таолога иймон келтирмайсизми?!

«Рұхий тарбия» китобининг 2-жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2021 йил 14 апрелдаги 03-07/2439-рақамли хulosаси асосида чоп этилган.